

د حیض د احکامو متعلق ۶۰ سوالونه جوابونه

تالیف : الشیخ محمد بن

صالح العثیمین

Ketabton.com

ژباړن: عامر حسن

من أحكام الحيض في الصلاة والصيام د موخ او روژی متعلق د حیض احکام

[س 1] کله چې بنځه د سحر موخ نه لږ ساعت پس پاکه شوه نو ایا دی ورځ باندی به روژه به نیسی ؟ نو دا ورځ به یی روژه حساب شی او که نه قضا به راوړی ؟

[ج 1] کله چې بنځه د سحر اذان نه پس د حیض څخه پاکه شوه نو ددی ورځ د روژی نیولو باره کی د علماو دوه قوله دی
اول: ددی ورځ روژه به نیسی لیکن دا روژه به یی نه حسابیږی بلکی قضا به پری واجب وی او دا دامام احمد مشهور مذهب دی
دویم قول : ددی ورځ روژه پری لازم نده پدی ورځ کی روژه ځکه صحیح نده چې هغه ددی ورځ په اول کی حایضه وه او روژه نیول اهل نه وه نو کله چې پدی ورځ یی روژه صحیح نده نو نیول یی ندی پکار او دا وخت د هغی په حق کی محترم ندی دی ځکه هغی ته ددی ورځ په اوله حصه کی د روژی نه نیولو حکم دی بلکی هغی باندی پدی وخت کی روژه نیول حرام دی او شرعی روژه خو داده چې د سحر د راخو څخه د ماښام پوری د مفطراتو څخه اجتناب وشي

او دا قول په هغی باندی د روژی د وجوب د قول څخه بهتر دی البته ددواړو اقوالو مطابق ددی ورځ قضا پری ضروری ده

[س 2] کله چې حایضه ښځه پاکه شوه او د سحر موخ نه پس یې غسل وکړه موخ یې وکړه او ددی ورځ روژه یې هم ونيوله نو ایا ددی ورځ د روژې قضای به راوړي؟

[ج 2] کله چې حایضه د سحر راختلو نه مخکې پاکه شوه اگر که یو منت مخکې وی پدی شرط چې د پاکوالي یقین یې وی نو که چیرته د روژې میاشت وی ددی ورځی روژه به نیسي او ددی ورځ روژه به یې صحیح وی قضا پری لازم نده ځکه دی د پاکۍ په حالت کې روژه ونيوله اگر که غسل یې د سحر راخستو نه پس وکړه دی کې څه حرج نشته لکه یو سړی دجنابت په حالت کې چربانګی وکړی او غسل د سحر اذان نه پس وکړی نو دهغه روژه به صحیح وی پدی مناسبت باندی زه یو بلی خبری ته اشاره کول غواړم هغه دا چې بعضی زنانې دا گمان کوی چې د روژه ماتی نه پس د مابنوستن موخ نه مخکې حیض راشي او ددغې ورځ روژه یې نیولی وی نو ددی ورځی روژه یې فاسد ده ددی خبری هیڅ دلیل نشته بلکې که حیض یې د مابنوم نمر پریوتو نه یو منت ورسته راغلی نو هم روژه یې صحیح ده

[س 3] کله چې د نفاس والا ښځه د څلویښت ورځو نه مخکې پاکه شي نو ایا روژې به نیسي او موخ به کوی؟

[ج 3] وو.... کله چې د نفاس والا ښځه (هغه ښځه چې بچي یې زیږولی وی) د څلویښت ورځو نه مخکې پاکه شي نو که د رمضان میاشت وی روژه نیول پری لازم دی او موخ پری هم واجب دی د خاوند جماع ورسره هم جایز ده ځکه هغه پاکه ده او د روژې موخ او د جماع نه کولو څه مانع پکې نشته

[س 4] کله چی د یوی ښځی حیض عام طور سره په میاشت کی اته ورځی یا وه ورځی راځی لیکن یو یا دوه ځل ددی ورځو نه ډیر راشی نو څه حکم دی ؟

[ج 4] کله چی د یوی ښځی حیض عام طور سره شپږ ورځی یا وه ورځی وی لیکن یو وخت دا مدت ډیر شی او اته ورځی نه ورځی لس یا یولس شی نو دا ښځه به مونځ نه کوی تر دی چی پاکه شی ځکه نبی علیه السلام د حیض لپاره خاص حد ندی مقرر کړی او الله تعالی فرمایي

{وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى} [البقرة: 222]

دوی تا څخه د حیض باره کی پوښتنه کوی ته ووايه دا (حیض) ناپاکی ده نو تر څو پوری چی دا وینه باقی وی نو ښځه به د حیض حالت کی وی تر دی چی پاکه شی او غسل وکړی بیا به مونځ کوی

که چیرته په بله میاشت کی دهغی حیض ددی ورځو نه کم راشی نو دی صورت کی به هم غسل کوی کله چی پاکه شوه اگر چی حیض یی د مخکنی ورځو په مقدار نه وو (هغی نه کم وو)

مقصد دا چی کله هم د ښځی حیض موجود وی نو مونځ به نه کوی برابره ده که حیض د مخکنی ورځو په مقدار وی یا هغی نه زیات کم وی پس کله چی پاکه شی مونځ به کوی

[س 5] ایا نفاس والا بنه به خلوینبت ورخی تیروی نه به مونخ کوی نه به
روژه نیسی که نه صرف د وینی ودریدو لره اعتبار دی کله چی وینه ودریری
غسل به کوی او مونخ ؟ او د پاکوالی لپاره کم ازم وخت خومره دی ؟
[ج5]

د نفاس والا بنه لپاره خاص وخت ندی مقرر کله چی وینه جاری وه نه به
مونخ کوی نه به روژه نیسی او نه به ورسره خاوند جماع کوی لیکن کله چی
ووینی چی وینه ودریده اگر که د خلوینبت ورخو نه مخکی وی لکه لس
ورخی یا پینځه ورخی پس نو مونخ به کوی روژه به نیسی او د خاوند لپاره
ورسره جماع کول جایز دی څه حرج نشته

مقصد دا چی نفاس یو محسوس امر دی احکام ددی د وجود او عدم سره
تعلق لری کله چی موجود وو نو احکام به پی هم موجود وی او کله چی بنه
پاکه شوه د نفاس د احکامو څخه خلاصه شوه البته که د نفاس مدت د شپيته
ورخو نه زیات شو نو دا بنه به مستحاضه وی بیا به د حیض د ورخو په
مقدار مونخ روژه نه نیسی او هغی نه پس به غسل کوی او مونخ به شروع کوی
[س 6] کله چی د روژی په میاشت کی د بنه څخه دوینی معمولی معمولی
قطری رالیری او ټوله میاشت وی نو ایا روژه به نیسی او روژه پی صحیح ده ؟
[ج6] وو...روژه پی صحیح ده ، د ی قطرو باندی څه پاک نشته ، ځکه دا د

رگونو نه راخی او د علی بن ابی طالب رضی الله عنه نه روایت دی
فرمای: بیشکه دا قطری چی د پوزی د وینی په خیر وی حیض ندی

[س 7] که حایضه یا نفاس والا بنه د سحر راختو نه مخکی پاکه شی او د سحر راختو نه پس غسل وکړی نو یا روژه به یی صحیح وی؟

[ج 7] وو...د حایضی او نفاس والا بنه روژه پدی صورت کی صحیح ده ځکه دا پدی وخت کی د روژی نیولو اهل شوه او دا دهغه سړی پشان ده چی د جنابت په حال کی پری سحر شی نو دده روژه به صحیح وی دلیل دالله تعالی دا قول دی

{فَالْآنَ بَاشِرُوهُمْ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ} [البقرة: 187]

پس وس تاسو د خپلو بنه سره جماع وکړی او هغه څه ولتوی چی الله تاسو له لیکلی دی خوراک خنباک تر هغه پوری وکړی چی تاسو ته د سحر د سپین تار او تور تار مابین کی فرق واضح شی

نو کله چی الله تعالی د جماع اجازت هغه پوری ورکړ چی سحر راوخیږی دی نه لازمه شوه چی غسل کول د سحر راختو نه پس وی

او د عایشی رضی الله عنها حدیث : نبی علیه السلام به په روژه کی د جنابت په حالت کی صبح کوو یعنی هغی به د سحر راختو نه پس د جنابت نه غسل کولو

[س 8] کله چی بنه د وینی راوتل محسوس کړی لیکن د نمر پریوتو نه مخکی راونه وځی یا د حیض درد محسوس کړی نو ایا ددغی ورځی روژه به یی صحیح وی یا به پری قضا واجب وی؟

[ج 8] کله چی د حیض څخه پاکه بنه د حیض راتله محسوس کړی او هغه روژه وی لیکن د حیض وینه د ما بنام نه پس راوځی یا د حیض درد محسوس

کری او وینه د مابنام نه پس راوځی نو ددغی ورځی روژه پی صحیح ده بیا که فرض روژه وه نو اعاده پری نشته او که نقل وه نو ثواب به نه خرابیږی

[س 9] کله چی بنځه وینه وویښی او یقین پی نه وی چی د حیض وینه ده نو ددغی ورځ د روژی څه حکم دی؟

[ج 9] ددغی ورځ روژه پی صحیح ده ، ځکه اصل د حیض نشوالی دی تر څو چی واضح نشی چی د غه وینه د حیض ده

[س 10] کله کله بنځه د وینی معمولی شان اثر وینی یا وینی چی د وینی لکی قطری د ورځی په مختلفو اوقاتو کی راځی کله دا د حیض په ورځو کی وی او کله نورو ورځو کی نو پدی دواړه حالتونو کی د روژی څه حکم دی

[ج 10] ددی سوال جواب مخکی تیر شو صرف دومره ده چی که دا قطری د حیض په ورځو کی وی او زنانه په گمان دا د حیض وینه وه نو دا به حیض وی .

[س 11] ایا حیضه او نفاس والا بنځه به د روژی په میاشت کی د ورځی خوراک خښاک کوی ؟

[ج 11] وو....خوراک خښاک به کوی لیکن بهتر داده چی په پټه پی وکری کله چی کور کی ماشومان موجود وی ځکه دا کار هغوی په شک کی اچوی

[س 12] کله چی حیضه او نفاس والا بنځه د مازیگر په وخت کی پاکه شوه نو ایا د ماسپښین موخ به د مازیگر سره یو ځای کوی یا صرف د مازیگر موخ به کوی؟

[ج 12] پدی مساله کی راج قول دادی چی دی باندی صرف د مازیگر موخ
فرض دی حکه د ماسپنین د موخ په واجیدو باندی هیخ دلیل نشته او
اصل د ذمی بری والی دی

او نبی علیه السلام فرمای: چا چی د مازیگر د موخ یو رکعت مخکی د نمر
پریوتو نه مونده کر نو یقینا دی د مازیگر موخ راونیو
دا پی ندی ویلی چی د ماسپنین موخ پی راونیو ، که ماسپنین موخ پری
لازم وی نبی کریم ﷺ به بیان کبری وی
او دا دی وجی نه که چیرته بنخه د ماسپنین د وخت داخلیدلو نه وروسته
حایضه شی نو صرف د ماسپنین د موخ قضا به پری لازم وی نه د مازیگر
حالانکه د ماسپنین موخ د مازیگر سره جمع کیدای شی
او ددی صورت او دغی صورت مابین کی هیخ فرق نشته چی سوال ترینه
شوی دی دی وجی نه قول راج دادی چی صرف د مازیگر موخ پری لازم
دی حکه پدی نص او قیاس دلیل دی
او همدارنگه که د مابنوستن د وخت تیریدو نه مخکی پاکه شوه نو صرف د
مابنوستن موخ به پری لازم وی نه د مابنام موخ
[س 13]

بعضی زنانه چی بچی زیگوی ددوه حالاتو خخه خالی نه وی :
۱: یا به بچی د هغی د مکمل والی نه پس زیگوی یا به پی د مکمل والی نه
وروسته نو ددغی ورخی د روژی خه حکم دی چی بچی پی پکی زیگوی دی
او د هغی ورخو چی وینه پکی راخی ؟

[ج 13] کله چی ماشوم پوره خلقت نه وی اختیار کړی نو دا وینه به د نفاس وینه نه وی دی وجی نه ددی بنځی روژه او موخ به صحیح وی او که چیرته ماشوم مکمل خلقت والا وو دا وینه به د نفاس وی بیا ورله موخ او روژه نیول جایز ندی

او پدی مساله کی قاعده داده چی کله ماشوم د پوره خلقت والا وو نو دا وینه به د نفاس وی او که د پوره خلقت والا نه وو وینه به نفاس والا نه وی نو کله چی وینه د نفاس وی هغی باندی روژی او موخ حرام دی او که نفاس نه وی بیا ورله جایز دی

[س 14] د حاملی بنځی نه د روژی په حالت کی وینه راتلل په روژی باندی څه اثر کوی؟

[ج 14] کله چی د زنانه څخه د حیض وینه راوځی او هغه روژه وی نو روژه یی فاسد ده نبی کریم ﷺ فرمایي : ایا داسی نه ده چی کله بنځه حایضه شی نه موخ کوی نه روژی نیسی ؟ دی وجی نه حیض او نفاس د روژی د ماتونکی شیانو څخه دی او روژی لره ماتوی

او د حاملی څخه د روژی په حالت کی وینه راتگ که حیض وی نو دا د عامو زنانه پشان ده یعنی په روژی به یی اثر کوی او که د حیض وینه نه وی نو بیا هیڅ اثر نه لری

او د حاملی بنځی حیض هغه دی چی د څه وخت نه حامله شوی ده هغی وخت نه د حیض په ورځو کی وینه راځی نو دا د قول راجح مطابق حیض دی د حیض احکام ورله ثابت دی

ليکن که د حامله کيدو نه پس دا حيض ودریدلی وو بيا وروسته پي څه وخت ووينی نو دا به د حيض وينه نه وی او په موخ او روژی به پي څه اثر نه وی [س 15] کله چی د یوی بنځه د حيض په ورځو کی یو ورځ وينه راځی او بله ورځ نه راځی نو هغه به څه کوی ؟ [ج 15] صحیح قول دادی چی دا وچوالی د وینی کوم چی د حيض په ورځو کی راځی دا هم د حيض څخه دی دپته طهر نشی ویلی دی وچی نه به پدی حالت کی د موخ او روژی نه اجتناب کوی

بعضی علما وایي ؟ کومه بنځه چی یو ورځ وينه وینی او یو ورځ وينه پي وچیری نو د وینی په حالت کی به موخ روژه نه نیسی او د وچوالی په صورت کی به موخ روژه نیسی تر دی چی پینځلس ورځی تیری شی بیا ددی نه وروسته به دا وينه د استحاضی وينه وی

او دا د امام احمد مشهور مذهب دی

[س 16] د حيض په اخیری ورځو کی د پاکوالی نه مخکی کله بنځه د وینی اثر نه وینی نو ایا ددغی ورځی روژه به نیسی که نه ؟ او هغی سپینی او به تر وسه ندی لیدلی

[ج 16] که د هغی عام حالت دا وی چی سپینوالی نه وینی لکه بعضی زنانہ داسی وی نو روژه به نیسی او که عادت پي دا وی چی دا سپینوالی وینی نو تر هغه پوری به روژه نه نیسی چی دا پي لیدلی نه وی

[س 17] د حایضی او نفاس والا بنځی لپاره قران ته کتل یا په یادو لوستل څنګه دی کله چې ضرورت وی لکه خلکو ته تعلیم ورکوی یا خپله یې زده کوی؟

[ج 17] د ضرورت په وخت کې د حایضی او نفاس والا بنځی لپاره د قران لوستلو کې څه حرج نشته کله چې بنځه د قران تعلیم ورکوی یا د هغه طالب علمه وی خپل مقرر لولی

البته د اجر او ثواب په نیت ورله د قران لوستل صحیح ندی ځکه اکثر علماو وایي د حایضی لپاره د قران لوستل جایز ندی

[س 18] ایا د حایضی بنځی لپاره د پاکوالي نه پس کپړی بدلول ضروری دی کله چې نه په وینه ناپاکي شوی وی نه په بل ناپاک شي ؟
[ج 18]

نه دا پری لازم ندی ځکه حیض بدن لره نه نجسوی صرف د حیض وینه د بدن هغه حصه ناپاکوی چې تری ولګی دی وجی نه نبي علیه السلام زنانه وو ته حکم کړی وو چې کله د هغوی په کپړو باندی وینه ولګی نو هغه به وینځی او همدغه کپړو کی به مونځ کوی

[س 19] یو کس تپوس کوی : چې یو بنځی د نفاس د وجی د رمضان په میاشت کې وره ورځی روژی خوړلی وی او د بل رمضان د راتلو پوری یې قضا د څه مرض د وجی نه وی راوړی نو پدی باندی څه لازم دی حالانکه دریم رمضان راقریب شوی دی ؟

[ج 19] لکه څنگه چې تا ذکر کړه چې دا ښځه بېاره ده او قضا نشي راوړي نو دا به هله قضا راوړي کله چې يې وس وشي ځکه دا معذوره ده اگر که بله روژه هم راشي

البته که څه عذر يې نه وو او صرف د سستی په بنياد يې قضا نه راوړه نو دی له جايز ندی چې دویم رمضان پوری قضا وروسته کړی عایشه رضی الله عنها فرمایي: ما باندی به فرضی روژی پاتی وی ما به هغه د شعبان نه مخکی نه شوی نیولی

دی وچې نه پدی ښځه باندی لازم دی چې ځان ته وگوري که د عذر نه بغیر يې دا کار کړی وی دا گناه کاره ده الله ته به توبه وباسی او د روژو په قضا راوړلو به جلدی کوی او که معذوره وه نو بیا که یو کال یا دوه کاله روژی وروسته شي څه حرج نشته

[س 20] بعضو زنانه و باندی دویم رمضان راشي او هغوی د تیر رمضان روژی نه وی نیولی نو دوی باندی څه لازم دی ؟

[ج 20] په دوی باندی ددی عمل څخه الله تعالی ته توبه ایستل لازم دی ځکه چا باندی چې د رمضان د روژو قضای وی هغه له پکار ندی چې بلی روژی پوری يې د عذر نه بغیر وروسته کړی عایشه رضی الله عنها فرمایي په ما باندی به د رمضان د روژو قضایي وه ما به شعبان کی راوړله

دا دلیل دی چې ددوی روژی د راتلو نه مخکی قضایي راپل پکار دی دی ښځی له پکار دی چې الله تعالی ته توبه وکړی او د دویم رمضان نه پس د هغو ورځو د روژو قضا راوړی چې خوړلی يې وی

[س 21] کله چی د ماسپښین په وخت کی یوه ښځه د یوی کینتی لپاره حایضه شی او د ماسپښین موخ پی نه وی کړی نو ایا د پاکوالی نه پس ورباندی ددی موخ قضا ضروری ده

[ج 21] پدی مساله کی د علماو خلاف دی بعضی وایی: قضا پری لازم نده ځکه هغی کوتاهی نده کړی او ګناه پی نده کړی ځکه هغی لپاره جایز دی چی موخ په اخر وخت کی ادا کړی

بعضی علما وایی قضا پری لازمه ده دلیل د نبی کریم ﷺ دا قول دی چا چی دموخ یو رکعت راوینو نو هغه ټول موخ راوینو احتیاط پدی کی دی چی د ماسپښین موخ قضا به رواړی ځکه دا یو موخ دی په کولو کی پی څه مشقت (تکلیف) نشته

[س 22] کله چی حامله ښځه د بچی پیدایش نه یو یا دوه ورځی مخکی وینی لره ووینی نو ایا موخ او روژه به پریددی که نه ؟
[ج 22]

کله چی حامله ښځه د ولادت نه یو یا دوه ورځی مخکی وینه ووینی او هغی سره جریان وی نو دا به نفاس وی موخ او روژه به پریددی او که جریان د وینی نه وی نو دا به هسی وینه وی څه اعتبار به ورله نه وی او د موخ او روژی څه مانع به نه وی

[س 23] د ښځی لپاره د حیض بندولو کولی استعمالول په دی نیت چی خلکو سره یو ځای روژه ونیسی څه حکم لری ؟

[ج 23] زه ددی کار څخه منع کوم ځکه ددی کولو په استعمال سره زنانه ته ستر ضرر رسیږی ځکه ماته د ډاکترانو په ذریعه پته لګیدلی ده ښځی ته ویل

پکار دی چی دا (حیض) الله د ادم په لونو باندی لیکلی دی نو دالله په
تقدیر راځی شه او هله روژه نیسه چی حیض نه وی که او کله چی حیض وی
نو روژی خوره او دالله په تقدیر راضی شه

[س 24] یوه ښځه د نفاس نه دوه میاشتی پس کله چی پاکه شوی وی وینی
چی د وینی وړی قطری ترینه راځی ایا روژه به ماتوی او مونځ به نه کوی که
نه څه به کوی ؟

[ج 24] د حیض او نفاس مسایل د زنانه دومره ډیر دی چی د سمندر پشان
دی هیڅ غاړه یی نشته او ددی مشکلاتو د اسبابو څخه د حمل او حیض
بندولو کولی استعمالول دی

حالانکه مخکی دور کی خلکو ته ددومره مسایلو معلومات نه وو دا صحیح ده
چی دا مسایل د نبی علیه السلام د بعثت نه بلکی کله نه چی زنانه پیدا شوی
دی دا موجود دی لیکن پدومره کثرت سره ددی وجود چی انسان یی په حل
کولو کی حیران پاتی شی یو غم نه ډک کار دی

لیکن عام قاعده داده چی کله ښځه د نفاس او حیض څخه پاکه شوه او بیا یی
سپینی خړی اوبه یا قطری ولیدی نو دا به حیض نه وی نو مونځ او روژه به
نیسی د خاوند جماع به وسره هم جایز وی ځکه دا حیض ندی ام عطیه رضی
الله عنه فرمایي مونږ به د پاکوالی نه پس خړی اوبه یا زیری اوبو لره هیڅ
اعتبار نه ورکوو

کله لیس بحیض، فلا یمنع من الصلاة، ولا یمنع من الصیام، ولا یمنع من [أخرجه
البخاري، وزاد أبو داود بعد الطهر وسنده صحیح] .

دی وڃي نه مونڊ وایو ڇي د طهر نه پس ددی شيانو وجود څه اثر نه کوی او
 ښځه د مونځ روڙي او د جماع کولو نه نه منع کوی لیکن ضروري ده ڇي ښځه
 به جلدی نه کوی تر څو ڇي پی طهر نه وی لیدلی ځکه بعضی زنانہ ڇي وینه
 ودریږي سمدست غسل کوی مخکی ددینه ڇي طهر پی وشي دی وڃي نه به د
 صحابه زنانو عایشی رضی الله عنها په مالوچو کی وینه لیکله ڇي وگوری عایشی
 رضی الله عنها به فرمایل: تاسو جلدی مه کوی تر څو ڇي مو سپینی اوبه نه
 وی لیدلی

. [س 25] د بعضو زنانہ و وینه همیشه جاری وی او کله کله یو یا دوه ورځی
 بنده شی بیا شروع شی پدی صورت کی د مونځ روڙي او نورو عباداتو څه
 حکم دی ؟

[ج 25] د ډیرو علماو موقف دادی ڇي کله د ښځی د حیض راتلو معلومی
 ورځی وی او هغه تیری شی نو غسل به کوی مونځ او روڙه به نیسی او کومه
 وینه ڇي دوه یا دری ورځی پس وینی هغه به حیض نه وی ځکه د طهر کم
 از کم مدت ددی علماو په نزد ۱۳ ورځی دی
 او بعضی علما وایي: ښځه ڇي کله وینه وویني هغه به حیض وی او کله ڇي
 ودریږي نو دا به پاکه وی اگر که ددواړو حیضو مابین کی ۱۳ ورځی نه وی
 [س 26] د ښځی دپاره بهتر کوم عمل دی ڇي د رمضان په شپو کی په کور کی
 مونځ وکړی که مسجد کی خاص طور سهره کله ڇي مسجد کی وعظ او
 نصیحت بیانیری او کومی زنانہ ڇي مساجد کی مونځ کوی هغوی ته تاسو څه
 نصیحت کوی ؟

[ج 26] بهتر داده چي ښځي په خپلو کورونو کي موخ وکړي د نبي عليه السلام ددي عام قول د وجي

ويوتن خير لهن" د زنانه و لپاره ددوي کورونو غوره دي
ځکه چي د زنانه د کور نه وتل په اکثر اوقاتو کي د فتنې نه خالي نه وي نو د
ښځي په کور کي پاتي کيدل دي نه بهتر دي چي مسجد ته د موخ لپاره ووځي
او وعظونه او حديث اورديل هغي لپاره ممکن ده چي د کيسټ په ذريعه يي
واوري او کومي زنانه چي مساجد ته موخ لپاره ځي هغوي ته زما دا نصيحت
دي چي د ډول او سينگار سره نه وځي نه د عطرو استعمال وکړي
[س 27] په روژه کي د طعام شکل څه حکم لري خاص طور سره د روژه
داري زنانه لپاره ؟

[ج 27] دي کي څه حرج نشته ځکه دي ته ضرورت دي ليکن زنانه چي کوم
شي وځکي هغه به بيرته کوزاري (تيروي به يي نه)

[س 28] يوه ښځه په حادثه کي زخمې شوه او هغه د حمل په اولني ورځو کي
وه نو د ويني د راوتلو نه پس يي بچي وغورځو ايا دي لپاره روژه خوړل جايز
دي که نه روژي به نيسي او که روژه وځوري نو ايا گناه پري شته ؟
[ج 28] زه وایم : د حامله زنانه حيض نه راځي لکه دا خبره امام احمد رح
کړي ده چي حمل والا زنانه د حيض په بنديدلو باند ي پيژندل کيږي او علما
فرماي د حيض حکمت د مور په کيډه کي ماشوم ته خوراک ورکول دي نو کله
چي حمل پيدا شي حيض بنديږي ليکن بعضي زنانه د خپل عادت مطابق
دهغوي حيض جاري وي لکه څنگه چي د حمل نه مخکي وو نو دي باره کي
حکم دادي چي دا به حيض حسابيږي ځکه

ددی حیض جاری دی او په حمل سره څه اثر پری ندی شوی
نو دی وځی نه پدی صورت کی به حامله ښځه د عامی حیضی زنانه پشان نه
روژه نیسی نه موخ به کوی

او د جواب حاصل دادی چی د حاملی ښځی نه راوتونکی وینه په دوه قسمه
ده : اول هغه وینه چی د حمل نه مخکی هم وه او وروسته هم نو دا به حیض
وی یعنی حمل پری هیڅ اثر ندی کړی

دویم قسم هغه وینه ده چی د حمل په وجه راوځی یا د حادثی په وجه یا د څه
شی اوچتولو په وجه یا د غورځیدو په وجه نو دا وینه د حیض نده بلکی دا د
رگ وینه ده دی وځی نه موخ او روژی باندی یی هیڅ اثر نشته بلکی دا
ښځه به د پاکو زنانه و په حکم کی وی

لیکن که د حادثی په وجه بچی یا د هغه حمل چی د مور په خپته دی
راوغورځیکي نو علما فرمایي که دا حمل د انسان شکل باندی وو نو ددی نه
وروسته خارجه وینه به نفاس وی پدی کی به زنانه موخ او روژه پریږدی او
خاوند به ورسره جماع هم نکوی تر دی چی پاکه شی
او که حمل پداسی صورت کی راوځی چی خلقت یی مکمل نه وی نو دا وینه به
نفاس نه وی بلکی یو فاسد وینه به وی موخ او روژی وغیره باندی یی څه اثر
نشته

او علما فرمایي : کم از کم مدت چی حمل پکی د انسان شکل اختیاروی اتیا
ورځی دی ځکه د عبدالله بن مسعود رضی الله عنه په حدیث کی راځی نبی
کریم ﷺ فرمایي : ستاسو یو تن د مور په کیده کی خلوینبت ورځی جمع کیږی
بیا همدغومره ورځی کی علقه تری جوړیږی (یعنی د وینی تکره) بیا همدغومره

وخت کی ترینه مضغه جوړه شی بیا هغی ته پرېشته راولیږلی شی او په څلورو شیانو ورته حکم وشی د هغه رزق نیټه عمل او دا چې بد بخت دی که نصیب والا

او دا ممکن نده چې حمل د انسان شکل د څلویښت ورځو نه مخکې اختیار کړی او غالب داده چې تخلیق د انسان د ۹۰ ورځو نه مخکې نه واضعېږي لکه دا د بعضی علماو قول دی

[س 29] زه یوه ښځه یم ما یو کال مخکې په درېمه میاشت بهی وزېږوو او تر هغه می موخ نه کوو چې پاکه شوم ماته وویل شو چې تا باندی موخ کول لازم وو نو وس به زه څه کوم حالانکه ماته دهغه ورځو تعداد په صحیح توګه ندی معلوم چې ما پکی موخ ترک کړی دی

[ج 29] د علماو په نزد دی مساله کی څه اختلاف نشته چې کله یوه ښځه دری میاشتی پس بهی ساقط کړی هغه به موخ نه کوی ځکه ښځه چې کله ماشوم ساقط کړی او هغه د انسان شکل اختیار کړی وی نو دا وینه به د نقاس وینه وی او موخ به نه کوی

علما فرمایي د زنانه په کیده ماشو په یو اتیا ورځو کی خلقت اختیاروی او دا ورځی د دری میاشتو په نسبت کمی دی

نو کله چې ستا یقین وی چې بهی دی دری میاشتی پس غورځولی دی نو دا وینه به د نقاس وی د کومی د وجی نه چې موخ پرېځودلی شی او کله چې تاته د مونځونو د مقدار پته نشته نو اندازه ولګوه او هغه مونځونه قضایي راوړه چې ستا غالب گمان وی چې پرېځودی دی دی

[س 30] يوه زنانه سوال کوی چی کله نه په هغی روژی فرض شوی دی
روژی نیسی لیکن د هغی ورځو د روژو قضایې نشی راوړی چی ترک کوی
پي ځکه د هغی حیض بیماری هره میاشت کی راځی او ځکه چی هغی ته د
ورځو عدد ندی معلوم کومو کی چی پي روژې پریځی دی
دا به وس څه کوی دی باره کی تاسو رهنمای وکړی
[ج 30] ډیره د افسوس خبره ده چی داسی کار د مسلمانانو زنانه و څخه
صادر شی د روژو د قضایې نه راوړل خو یا د جهل د وجی وی یا د سستی د
وجی او د واره صورتونو کی گناه ده ځکه د جهالت دواپی سوال کول دی او
د سستی دواپی د الله تعالی تقوی اختیارول د هغه نه ویره او دهغه په احکامو
عمل کول دی دی بنځی له پکار دی چی الله ته توبه وکړی او د هغی ورځو
اندازه وکړی چی روژی پي پکی پریځی دی او قضایې راوړی پدی سره به پي
ذمه بری شی او د الله نه دعا ده چی توبه پي قبول کړی

[س 31] يوه زنانه پوښتنه کوی چی کله د موخ د وخت د داخلیدو نه پس
بنځه حایضه شی نو ایا ددی موخ قضا به رواړی کله چی پاکه شوه ؟ او دغه
شان که بنځه د یو موخ د وخت ختمیدو نه مخکی پاکه شی
[ج 31] کله چی زنانه د یو موخ دوخت داخلیدو نه پس حایضه شی نو هغی
باندی واجب دی چی کله پاکه شی ددی موخ قضا رواړی کله چی پي د
حیض راتلو نه مخکی دغه موخ نه وی ادا کړی ځکه نبی کریم ﷺ فرمایي
څوک چی د موخ یو رکعت راوینسی نو هغه ټول موخ راوینو
"من أدرك ركعة من الصلاة فقد أدرك الصلاة"

نو کله چې يوه ښځه د مونځ يو رکعت راوښي او بيا يې حيض راشي مخکې ددی نه چې مونځ مکمل کړي نو دا به د دی مونځ قضا راوړي کله چې پاکه ثانياً: دويم کله چې زنانه د حيض څخه مخکې د مونځ د وخت د داخلیدو نه پاکه شي نو هغې باندې ددی مونځ قضایي ضروري ده نو که هغه مخکې د نمر راختمو نه پاکه شوه هغې باندې د سحر مونځ قضا راوړل ضروري دی او که د نمر پریوتو نه مخکې د يو رکعت په مقدار باندې پاکه شوه نو د مازیکر مونځ قضایي پری لازم ده او که د نيمې شپې نه مخکې د يو رکعت په مقدار باندې پاکه شي نو هغې باندې د مابنوستن د مونځ قضا راوړل ضروري دی او هغې باندې لازم دی چې د سحر مونځ وکړي کله چې د هغې وخت داخل شي د الله ددی قول د وجې

: {فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا} [النساء: 103] کله چې تاسو په امن شي نو مونځ قايم کړي پيشکه مونځ په مسلمانانو باندې په مقرر وخت کې فرض دی

يعنی مونځ لپاره يو وخت مقرر دی چې د هغې نه وروسته کول يې جایز ندی او د هغې نه مخکې کول يې هم صحيح ندی

[س 32] زما حيض پداسې وخت کې راغلی چې مونځ باندې ولاړه وم زه به وس څه کوم ايا د پاکوالي نه پس به دا مونځ راگرځوم ؟

[ج 32] کله چې د مونځ د وخت داخلیدو نه پس حيض راشي لکه د زوال نه نيمه کينه پس مثلاً نو هغې باندې لازمه ده چې کله حيض نه پاکه شي ددی مونځ قضایي راوړي ځکه الله فرمایي

او د حیض په وخت چي کوم موخ ترینه پاتي شوی وی د هغی قضا به نه
راوړی د نبی علیه السلام ددی قول د وجی کله چي ښځه حایضه شی موخ او
روژه نه نیسی
ألیست إذا حاضت لم تصل ولم تصم".

او علماو اجماع کړی چي هغه به هغه موخ نه راگرځوی چي د حیض په مدت
کي ترینه قضا شوی وی

البته که هغه پاکه شی او د موخ وخت دومره پاتي وی چي یو رکعت یا ددی
نه ډیر پکي ادا شی نو ددغی وخت موخ به کوی د نبی علیه السلام ددی قول
د وجی نه

"من أدرك ركعة من العصر قبل أن تغرب الشمس فقد أدرك العصر".

چا چي د مازیگر یو رکعت راوینو مخکي ددی نه چي نمر پریوزی نو هغه د
مازیگر ټول موخ راوینو

نو که هغه د مازیگر په وخت یا د نمر راختلو نه مخکي پاکه شی چي د نمر
راختو یا پریوتو کي د یو رکعت ادا کولو په مقدار وخت پاتي وی نو د مازیگر او
سحر موخ به ادا کوی

[س 33] یو کس وایي زما مور دی چي ۶۵ کاله عمر لری او ۱۹ کاله کیږی

چي بچی یی ندی زیکولی او وس ددری کاله نه راهیسی د هغی وینه راځی او
نژدی ده چي روژی راشی نو هغه به پدی صورت حال کی څه کوی ؟

[ج 33] ددی حکم دادی چي موخ او روزه به پریږدی دومره وخت چي مخکني

عادت یی وو (د حیض د راتلو) که د هغی عادت داوو چي په اول د

مياشتي کي پي حيض راته د شپږو ورځو مثلاً نو د هري مياشتي په اول کي به شپږ ورځي موخ او روژه نه نيسي

او کله چي دا ورځي تيري شي غسل به کوي موخ او روژه به شروع کوي او موخ به پدي ډول کوي چي خپله شرمگاه به وينځي او توته وغيره به تري تري او د موخ د وخت داخليدو نه پس به اودس کوي او دا کار به کوي کله چي نقلی موخونه کوي او پدي صورت کي هغي لره جايز دي چي د ماسپښين او مازيکر او ماښام ما ښوستن موخونه جمع کړي

دي لپاره چي تکليف ورته نه وي او دا عمل (اودس) کول ورله يو وخت شي يو ځله د ماسپښين او مازيکر لپاره او يو ځل د ماښام او ماښوستن لپاره او يو ځل د سحر لپاره ددي په ځاي چي دا کار پينځه وخته وکړي دري وخته به پي کوي

[س 34] د حايزي ښځي لپاره په مسجد حرام کي د خطبي او احاديثو اوريدلو په غرض کيناستل څه حکم لري؟

[ج 34] د حايزي ښځي لپاره جايز ندي چي مسجد حرام يا بل کوم مسجد کي پاتي شي ليکن د هغي لپاره په مسجد باندې تيريدل يا د مسجد نه څه د حاجت شي اغستل جايز دي لکه نبي کریم ﷺ عايشه رضي الله عنها ته فرمايلي وو چي د مسجد څخه يو کپړه راوخلي هغي وويل زه خو حايزه يم نبي کریم ﷺ وفرمايل حيض ستا په لاس کي ندي

نو کله چي حايضه بنځه په مسجد کي تيره شوه او د هغې يقين وو چي مسجد
کي ترينه وينه نه پريوځي نو څه باک نشته

البته مسجد کي ورله کيناستل جايز ندي او پدي باندې دليل دادې چي نبی
کریم ﷺ زنانه ته حکم کړي وو چي عيدگاه ته ځواني او زړې او حايضې
راوځي ليکن حايضې بنځې به د موخ ځای ته نه نژدې کيږي

نو دادليل دي چي حايضه لپاره په مسجد کي د خطبه يا درسونو د اوريدلو
لپاره پاتي کيدل جايز ندي

من أحكام الطهارة في الصلاة

په موخ کي د طهارت احکام

[س 35] هغه اوبه چي د بنځې نه راليږي سپينې وي يا زيرې ايا دا به پاکي
وي که نجس ؟

او ايا پدي سره اودس لازميږي سره ددي چي دا هميشه رارواني وي ؟ او کله
چي بندي وي خاص طور سره اکثر بنځې کومې چي علم حاصلوي هغوي دي
په وجه اودس لازم

[ج 35] د تحقيق نه پس ماته معلومه شوه چي د بنځې څخه راروني اوبه که د
مثاني نه وي او د رحم نه راوځي نو دا به پاکي وي ليکن اودس پري ماتيږي
ځکه د اودس ماتونکي شي لپاره لازم ندي چي نجس وي
لکه هوا چي د شرمگاه نه راوځي او اودس پري ماتيږي

دی وچی نه کله چی دا د بنځی نه راوځی او هغه په اودس وی نو اودس به تازه کوی

لیکن که همیشه لپاره روانی وی نو اودس نه ماتوی لیکن د هر موخ لپاره به اودس کوی کله چی د موخ وخت داخل شی نقل وی او که فرض او قران تلاوت کول او هر مباح شی کول ورله جایز دی لکه علماو همدارنگه فتوی د سلسل البول باره کی ورکړی (هغه څوک چی متیازی ترینه همیشه روانی وی)

لیکن که کله کله بندیده او د هغی عادت داوو چی د موخ په وختونو کی بندیده نو هغه به موخ هغه وخت ته وروسته کوی چی دا پکی ودریږی تر څو چی د موخ وخت تری نه ختمیده که د موخ د وخت د ختمیدو پره وه نو اودس به کوی او څه کپړه به ځان ته گدی او موخ به کوی او دی کی د لگ او ډیر فرق نشته تر څو چی دا د سبیل نه خارجیږی نو ددی لگ او ډیر دواړه اودس لره ماتونکی دی

دا دهغه شیانو په خلاف چی د باقی بدن نه راوځی لکه وینه اولتی نو ددی لگ او ډیر اودس نه ماتوی

او د بعضی زنانه چی دا خیال دی چی اودس پری نه ماتیږی د هغوی څه دلیل نشته مگر د ابن حزم قول هغه فرمایي چی دا اودس نه ماتوی لیکن هغه ددی لپاره دلیل ندی ذکر کړی

که چیرته یی د کتاب او سنت یا د اقوال صحابه نه دلیل ذکر کړی وی نو قول به یی حجت وی

نو زنانه له پکار ده چې د الله نه ویريږي او په خپل پاکوالي خیال وساتي ځکه موځ د پاکي نه بغير نه قبليري اگر که سل کرته وشي بلکي بعضی علما وايي کوم کس چې د اودس نه بغير موځ کوي هغه کافر دی ځکه دا دالله په احکام پسي توقي کول دي

[س 36] د کومي ښځې چې هميشه لپاره اوبه راوړي وي او د يو فرض موځ لپاره اودس وکړي نو ايا هغې لپاره جايز دي چې دي اودس باندې نقل موځ او قران ولولي تر دي چې د بل فرض موځ وخت داخل شي؟
[ج 36] کله چې هغه د فرض موځ لپاره په اول وخت کې اودس وکړي نو کولی شي چې د بل موځ د وخت د داخلیدو پوري فرض نقل او قران پدي اودس سره ولولي

[س 37] ايا ښځه(هغه چې د استحاضه وينه يي روانه وي) د سحر د موځ په اودس باندې د اشراق موځ کولی شي؟
هل يصح أن تصلي تلك المرأة صلاة الضحى بوضوء الفجر؟.

[ج 37] دا عمل صحيح ندی ځکه د اشراق موځ يو خاص وقت لري او دهغې د وخت داخلیدلو نه پس دوباره اودس کول ضروري دي او ځکه چې دا زنانه د مستحاضه په حکم کې ده او هغې ته نبی علیه السلام امر کړی چې هر موځ لپاره اودس وکړي

[س 38]

ايا دا ښځه د تهجد موځ د مابنوستن په اودس شي کولی کله چې اوده شوی نه وي

؟.

[ج 38] نه کله چې نیمه شپه تیره شی هغی باندی اودس کول واجب دی او بعضی علماو ویلی دی چې د مابنوستن په اودس باندی تهجد مونځ کولی شی او دا راجح موقف دی

[س 39] د مابنوستن د مونځ اخری وخت کوم یو دی او ددی پیژندنه په څه کیږی ؟

[ج 39] د مابنوستن د مونځ اخری وخت نیمه شپه ده او ددی پیژندل داسی کیږی چې د مابنوم نمر پریوتو نه تر سحر راختلو پوری وخت دوه حصو باندی تقسیم کړی شی نو اولنی نیمه حصه په ختمیدو د عشا وخت ختمیږی او اخری نیمه حصه د مونځ وخت ندی البته د مابنوستن او سحر تر مینځ وخت دی

[س 40] کله چې یوی ښځی نه اوبه راځی او وقفی وقفی سره هغه اودس وکړی او مونځ نه مخکی بیا دغه راشی نو په هغی له څه پکار دی ؟
[ج 40] که دغه اوبه کله کله راځی (او بعضی وخت کی ودریځی) نو انتظار به کوی چې کله ودریږی مونځ به کوی او که داسی وی چې پته یی نه لږی کله راځی او کله ودریږی نو هغه به دوباره اودس نه کوی او مونځ به کوی هیڅ باک نشته

[س 41] که دا اوبه بدن یا لباس باندی واقع شی نو څه حکم دی ؟
[ج 41] که دغه پاکي وی نو هیڅ نه لازمیږی او که نجسی وی لکه د مثانی نه راوتی وی نو وینځل یی ضروری دی

[س 42] ددی اوبو نه د اودس باره کی څه حکم دی ایا صرف د اندامونو په وینځلو به اکثفا کولی شی ؟

[ج 42] هو پدی کی به صرف اندامونه وینځل وی کله چی دغه پاکي وی او د رحم نه راوځی نه د مثانی نه

[س 43] ددی څه وجه ده چی د نبی کریم ﷺ نه هیڅ حدیث دی باره کی نقل ندی چی پدی اوبو (د زنانه د رحم نه راوځی) اودس ماتیری حالانکه د هغه په دور کی به زنانه وو ددین باره کی پوښتنی کولی ؟

[ج 43] ځکه دا سایل (اوبه) د هری زنانه نه نه راځی

[س 44] کومه زنانه چی ددی (وینی یا اوبو) نه اودس نه کوی ځکه هغه لا علمه ده نو هغی باندی څه لازم دی ؟

[ج 44] دی لره پکار دی چی د علماو نه پوښتنه وکړی او الله تعالی ته توبه اوباسی

[س 45] بعضی خلک تاته نسبت کوی چی تاسو ددی (سایل) په وجه اودس لازم نه گنړی

[ج] څوک چی ماته ددی قول نسبت کوی هغه ریښینی نه دی او هغه زما ددی خبری نه چی ما ویلی دا پاک دی دی څخه غلط پوهه شوی دی چی اودس پری نه ماتیری

[س 46] د هغه خبرو اوبو څه حکم دی چی د حیض نه یو یا دوه ورځی مخکی د زنانه نه راځی او کله دا د یو تار په شکل وی او که د حیض نه پس وی نو څه حکم لری ؟

[ج 46] که دا چیرته د حیض نه مخکی راځی نو دا به د حیض وینه وی او ددی پته د درد نه لکی کوم چی په زنانه باندی راځی او د حیض نه پس چی کومی خری اوبه راځی هغه هم حیض دی دی وجی نه عایشه رضی الله عنها به زنانه وو ته فرمایل : جلدی مه کوی تر څو چی سپینی اوبه ونه وینی

من أحكام الحيض في الحج والاعتبار په حج او عمری کی د حیض احکام

[س 47] حایضه به د احرام دوه رکته څنکه ادا کوی او ایا د حایضی لپاره د قران آیاتونه په پته لوستل جایز دی ؟

[ج 47] د ټولو نه مخکی باید مونږ ته معلوم وی چی د احرام تړلو په وخت کی هیڅ موخ د نبی کریم ﷺ نه ثابت ندی نه د هغه د فعل نه نه قول نه تقریر نه ثانیاً: دویم : دا حایضه ښځه چی د احرام نه مخکی حیض یی راغلی کولی شی چی احرام وتړی ځکه نبی کریم ﷺ اسما بنت عمیس د ابوبکر رضی الله عنه ښځی ته په ذی الحلیفه کی امر کړی وو کله چی هغی بچی وزیږوو چی غسل وکړی او ځان ته یو کپړه کیږدی او احرام وتړی او په احرام کی به تر هغه پوری پاتی کیږی چی پاکه شی بیا به د بیت الله طواف او سعی کوی او ایا قران لوستل ورله جایز دی او که نه ؟ نو جواب دادی چی د حاجت او مصلحت په وجه ورله قران لوستل جایز دی او که صرف د الله د قربت حاصلولو په غرض یی لولی (د تعلیم په غرض نه) نو بهتره داده چی وینی نه لولی

[س 48] یو ښځه چې پښځه ورځی مخکې یې حیض راغلی وو حج ته لاره او د میقات ته رسیدو سره سم یې غسل وکړ احرام یې وټړه او تر وسه د حیض نه پاکه شوی نده بیا مکه ته د رسیدو په وخت د حرم نه بهر پاتی شوه او د حج اعمال یې ادا نه کړل په منی کې دوه ورځې پاتی شوه بیا پاکه شوه او غسیل یې وکړ د حج ټول اعمال یې تر سره کړل او هغه پاکه وه بیا چې یې کله طواف افاضه کولو نو وینه یې راغله او د شرم د وجې یې د حج ټول افعال پوره کړل او خپل خاوند ته یې ددی خبرې خبرهله ورکه چې کور ته واپس شوه نو ددی باره کې څه حکم دی ؟

[ج 48] پدی کې حکم دادی چې که چیرته دا وینه کومه چې طواف افاضه کې راغلی ده د حیض وینه وی چې ښځه یې ددرد په محسوسولو سره پیژنی نو طواف افاضه یې صحیح ندی او ضروری ده چې واپس مکی ته لاره شي او دا طواف وکړی نو د میقات نه به د عمرې نیت وکړی عمره به ادا کړی چې طواف دی سعی او سر وړوکی کول دی بیا به طواف افاضه وکړی او که دا وینه د حیض وینه نه وی نو طواف یې صحیح دی نو که کور یې ډیر لری ملک کې وی ضروری نده چې بیرته لاره شي او طواف یې صحیح دی [س 49] یو ښځه د عمرې په نیت مکه ته راغله او د رارسیدو سره سم حیض یې راغی او د هغې محرم فوراً سفر کول غواړی دی ښځې سره بل محرم هم نشته نو څه به کوی ؟

[ج]د خپل محرم سره به سفر کوی او په احرام کی پاتی کیږی کله چی پاکه شی بیرته به راځی دا چی کله پداسی ملک کی اوسیدل چی سفر کی تکلیف نه وی او فاسپورت ته ضرورت نه لری

او که چیرته د لری ملک وی او راتلل ورله تکلیف وی نو ځانته به کپړه کدی او طواف سعی او تقصیر به کوی خپله عمره به مکمل کوی ځکه ددی طواف پدی وخت کی ضرورت دی او ضرورت په وجه حرام شی حلالیږی

[س 50] د هغی زنانه د حج څه حکم دی چی د حج په ورځو کی حیض پی راشی ایا حج پی صحیح دی ؟

ما حکم المرأة المسلمة التي حاضت في أيام حجها أيجزها ذلك الحج؟.

[ج 50] ددی سوال جواب ممکن ندی ځکه دا پته نشته چی کله حیضه شوی ځکه د حج بعضی کارونه داسی دی چی د حیض په حالت کی هم ادا کولی شی او بعضی نشی نو د حیض په حالت کی د طواف نه علاوه ټول کارونه جایز دی

[س 51] یو زنانه پوښتنه کوی چی تیر کال ما حج ادا کړ او د حج ټول کارونه می وکړل سوا د طواف افاضه او طواف وداع نه ځکه دی نه د شرعی عذر په وجه زه منع شوم نو زه خپل کور ته راوړس شوم چی مدینه منوره کی دی او دا می اراده وه چی واپس لاړه شم او طواف افاضه او وداع وکړم لیکن ددین په احکام د ناپوهی په وجه ما ځان حلال کړی وی او هر هغه کارونه می کړی وو چی د احرام په وخت کی حرام وی

بیا ما پوښته وکړه چې ایا زه د طواف لپاره بیرته وس تلی شم ماته وویل شو چې ته نشی کولی وس طواف وکړی ځکه ستا حج فاسد شو او ته به راروان کال بیرته حج دسره کوی او غوا یا اوبښ به هم حلالوی نو ایا دا خبره صحیح ده او ایا زما حج فاسد شو ؟

[ج 51] دا یو مصیبت دی چې د علم نه بغیر د فتوی ورکولو په وجه واقع شوی تا لره پکار دی چې مکه ته لاړه شی او صرف د افاضه طواف وکړی او هر چې طواف وداع دی نو دا په تا باندی لازم ندی ځکه د مکی نه د وتلو په وخت ته د حیض په حالت کی وی او حایضی باندی طواف وداع لازم ندی ابن عباس رضی الله عنهما فرمایي : نبی علیه السلام خلکو ته حکم کړی وو چې هغوی طواف وداع وکړی البته حایضی ته ددی رخصتی وه او روایت د ابو داود کی دی چې خلکو ته امر شوی وو چې اخری کار به د هغوی د بیت الله طواف کول وی

او نبی کریم ﷺ ته چې کله وویل شو چې صفیه طواف افاضه کړی هغی وفرمایل نو هغه وس تلی شی

نو دا دلیل دی چې طواف وداع د حایضی نه ساقط دی او هر چې طواف افاضه دی هغه ضروری دی

او تا چې ځان د هر شی نه حلال کړی او دا د دجھالت په وجه نو څه باک نشته ځکه که یو کس د احرام ممنوعات د جهل او ناپوهی د وجی وکړی هغی باندی هیڅ نشته

الله تعالی فرمایي: {رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا} [البقرة: 286] ..

[الأحزاب: 5] . ای ربه مه رانیسه مونږ کله چې هیر شو او کله چې خطا شو

{وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ}

او په تاسو باندې څه ګناه نشته کوم شی کی چې خطا شوی مګر هغه چې تاسو یې قصدا وکړی

نو د احرام ټول ممنوعه کارونه که حاجی د جهل یا نسیان په وجه وکړی یا مجبور کړی شی نو هیڅ شی پری نشته لیکن کله چې یې عذر ختم شو باید ویني نه کړی

[س 52] د نفاس والا زنانه کله چې یې نفاس د حج په اتمه ورځ شروع شو او د حج ټول کارونه یې وکړل مګر طواف او سعی ترینه پاتی ده مګر د لسمې ورځې نه پس هغې ته پته ولګیده چې هغه په ابتدایي طور سره پاکه شوه نو ایا غسل به کوی او باقی ارکان به ادا کوی ؟

[ج 52] دی لپاره جایز ندی چې غسل وکړی تر دی چې د پاکوالي یقین یې نه وی راغلی او ددی سوال نه معلومیږي چې هغه پوره نده پاکه شوی نو باید هغه پوره پاکه شی بیا به غسل وکړی او طواف او سعی به ادا کړي او که د طواف نه مخکې سعی وکړی نو څه حرج نشته ځکه نبی کریم ﷺ نه د هغه چا باره کی پوښتنه وشوه چې په حج کی یې د طواف نه مخکې سعی کړی وه هغه وفرمایل څه حرج نشته

[س 53] یوی زنانه د سیل علاقې نه د حیض په حالت کی احرام وتره او کله چې مکه ته ورسیده جده ته لاړه څه حاجت یې وو او جده کی پاکه شوه غسل یې وکړه او سر یې ګمنز کړ بیا یې خپل حج مکمل که نو ایا دا حج یې صحیح دی او څه خو پری نه لازمیږي ؟

[ج 53] حج ڀي صحيح دى هيڅ ڀري نشته

[س 54] زه عمرى ته تلى وم او ميقات باندې تيره شوم دى حالت كى چى زه حايضه وم ما احرام نه وو ترلى مكه كى پاڻي شوم تر دى چى پاڪه شوم بيا مى د مكه نه احرام وتره ايا دا كار جايز دى او ما باندې څه لازم دى ؟

[ج 54] دا عمل جايز ندې او كومه بڼه چى عمره كول غواړي هغى لره د ميقات نه بغير د احرام تړلو نه تيريدل جايز ندې اگر كه حايضه وي هغه به احرام تړي او د حيض په حالت كى هم احرام تړل صحيح دى او ددى دليل دادى چى د ابو بكر رضى الله عنه زوجه اسما بنت عميس بچى زيږولى وو او نبى عليه السلام پدې وخت كى په ذو الحليفه كى وو د حج اراده ڀي لرله نو اسما بنت عميس نبى عليه السلام ته استاذى وليږه پوښتنه ڀي كوله چى څه وكړي

نبى كريم ﷺ وفرمايل : غسل وكړه او ځان ته يو كپړه كيږده او احرام وتره او د حيض وينه د نفاس د وينى په څير ده نو مونږ هغى زنانه ته وايو چى عمره

كول غواړي او ميقات نه تيريږي : غسل وكړه او ځان ته كپړه كيږده او احرام وتره او د كپړى ايځودلو معنى داده چى خپله شرمگاه نه به يوه كپړه راټاو كړي بيا به احرام وتړي كه د حج احرام وي يا د عمرى ليكن هغه به طواف نه كوي

تر دى چى پاڪه شى

دی وڃي نبي عليه السلام حضرت عائشه ته فرمايلي وو کله چي هغه د عمری په دوران کی حایضه شوه چي هغه ټول کارونه کوه کوم چي عام حاجیان کوی مکر د بیت الله طواف مه کوه تر دی چي پاکه شی او بخاری کی راځی چي کله هغه پاکه شوه نو د بیت الله طواف یی وکړ او صفا او مروه کی یی سعی وکړه نو دا دلیل دی چي کله حایضه ښځه د حج احرام وتړی نو د طواف او سعی به نه کوی تر دی چي پاکه شی او غسل وکړی

البته که چیرته هغه طواف کوو او پاکه وه کله چي طواف ختم شو بیا یی حیض راغلی نو هغه به سعی کوی اگر که حیض یی وی او عمر ه به مکملوی ځکه د صفا او مروه مابین کی سعی کولو لپاره پاکوالی شرط ندی [س 55] یو کس پوښتنه کوی چي زه او زما ښځه د عمری ادا کولو په نیت د ینبع نه مکه ته راغلو او کله چي جده ته ورسیدو زما ښځه حایضه شوه ما عمره پوره کړه لیکن زما ښځی عمره ادا نه کړه نو دی باره کی تاسو څه وایي ؟ [ج 55]

ستا د ښځی متعلق حکم دادی چي هغه کله پاکه شی نو د عمری قضا به راوړی ځکه نبي عليه السلام د صفیه باره کی فرمایلي وو کله چي هغه حایضه شوه : ایا هغه مونږ لره حصارونکی ده ؟ صحابه کرامو وویل نه هغی طواف افاضه کړی دی نبي کریم ﷺ وفرمایلي : بیا دی ځی نو

نو د نبي عليه السلام دا قول چي ایا هغه مونږ لره حصارونکی ده دلیل دی چي که ښځه د طواف افاضه نه مخکی حیض راشی هغه به پاتی کیږی تر څو چي پاکه شی بیا به طواف کوی او دغه شان د عمری طواف هم د طواف

افاضه په شان دى ځكه هغه د عمرى ركن دى نو كله چې عمره كونكى ښځه د طواف نه مخكې حايضه شى انتظار به كوى تر څو چې پاكه شى بيا به طواف كوى

[س 56]

ايا د سعى ځاى د مسجد څخه دى .؟ ايا حايضه به ورته نژدى كيږي ؟ او يا څوك چې دى ته داخل شى نو تحيه المسجد به ادا كوى ؟

[ج 56]

راجح موقف دادى چې د سعى ځاى د مسجد څخه ندى دى وچى نه هغوى د مسجد او هغى مينځ كى ديوال كړى دى البته وړوكى ديوال دى او دا د خلكو لپاره بهتره ده كه چيرته دا په مسجد كى داخل وي او دهغى برخه وي نو كه ښځه د طواف او سعى په مابين كى حايضه كيداي هغى له به سعى كول جايز نه وي

او زه پدى فتوى وركوم چې كله ښځه د طواف نه پس حايضه شى نو سعى به كوى ځكه د سعى ځاى د مسجد څخه ندى

او هر چې تحيه المسجد دى نو كه يو كس د طواف نه پس سعى وكړي او بيا مسجد ته راشي نو تحيه المسجد به كوى او كه پريږدى څه حرج نشته او بهتر داده چې ادا يي كړي ځكه دا ځاى د فضيلت ځاى دى

[س 57]

يوه زنانه پوښتنه كوى چې ما حج وكړ او حيض مى راغلى نو د شرم د وچى زه حرم ته ننوتم طواف او سعى مى وكړه نو په ما باندې څه لازم دى حالانكه دا حيض د نفاس نه پس راغلى وو؟

[ج 57]

د حیض او نفاس والا بنهٔی لپاره جایز ندی چی مونځ وکړی برابره ده که مکه کی وی او که هر ځای کی ځکه نبی علیه السلام فرمایي حایضه بنهٔه به مونځ او روژی نه نیسی

او د مسلمانانو پدی اجماع ده چی حایضی لپاره حلال ندی چی روژه ونیسی یا مونځ وکړی او دی بنهٔی له پکار دی چی الله ته توبه وباسی او ددی کار په وجه دالله نه بخشش وغواری

او ددی د حیض په حالت کی طواف کول صحیح ندی او سعی یی صحیح ده ځکه راجح قول دادی چی سعی د طواف نه مخکی کولی شی

دی وجی نه هغی باندی لازم دی چی دا طواف دوباره راوگرځوی ځکه طواف افاضه دج ارکانو څخه دی او دویم ځل حلالیدل پدی سره کیږی نو دی وجی نه که دا بنهٔه واده والا وی خاوند ورسره جماع نشی کولی تر دی چی طواف وکړی او که بی واده وی نو نکاح ورسره نشی کیدای تر دی چی طواف وکړی

[س 58]

کله چی د عرفه په ورځ د بنهٔی حیض راشی څه به کوی؟

[ج 58]

که د عرفه په ورځ د بنهٔی حیض راشی هغه به حج جاری ساتی او ټول کارونه د حج به ادا کوی مگر طواف هغه به د پاکوالی نه پس ادا کوی

[س 59] کله چی بنځه د شیطان ویشتلو نه پس پاکه شوه او طواف افاضه
پي نه وی کړی نو هغه به څه کوی حالانکه بیرته راتګ ورله ممکن ندی ؟
[ج 59]

که بیرته راتلل ورله ممکن نه وی نو ځان ته به کپړه ګدی او طواف به کیو ځکه
ضرورت دی او هیڅ شی پری نشته د حج باقی اعمال به پوره کوی
[س 60]

کله چی د نفاس والا بنځه د خلوبښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو ایا حج پي
صحیح دی او کله چی پي پاکوالی نه وی لیدلی نو څه به کوی او هغه د حج
اراده لری ؟
[ج 60]

کله چی د نفاس والا بنځه د خلوبښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو غسل به
کوی موخ به کوی او هغه ټول کارونه ورله جایز دی چی پاکو زنانه و لره جایز
دی ځکه د نفاس که مده نشته

لیکن که هغی پاکوالی نه وی لیدلی نو حج پي صحیح دی لیکن طواف به نه کوی
تر دی چی پاکه شی ځکه نبی علیه السلام حایضه د طواف نه منع کړی او
نفاس د حیض پشان حکم لری

وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم
وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library